

О Д Г О В О Р И
Кривичног одељења Врховног касационог суда
на спорна правна питања нижестепених судова
са седнице одржане 20.10.2014. године

ЗКП

1. Који суд је надлежан да у другом степену одлучује у поступку по жалби за кривична дела за које је у време извршења дела била прописана казна затвора до пет година, а након 01.10.2014. године, када је установљена надлежност Вишег суда за одлучивање у другом степену, запрећена је казна затвора преко пет година?

ОДГОВОР:

Одредбом члана 23. став 2. тач.2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр.116/08...) одређено је да виши суд у другом степену одлучује о жалбама на одлуке основних судова за кривична дела за која је прописана новчана казна или казна затвора до пет година а одредбом члана 24. став 1. тач. 1. и 2. истог закона одређено је да апелациони суд одлучује о жалбама на одлуке виших судова (тач.1.) и на одлуке основних судова у кривичном поступку, ако за одлучивање о жалби није надлежан виши суд.

У складу са овим одредбама, код одлуке који суд је надлежан да одлучи по жалби на пресуду основног суда опредељујућа је прописана казна за кривично дело по важећем кривичном закону при чему је „без значаја оцена који ће се кривични закон као блажи у смислу одредбе члана 5. ЗКП применити у конкретном случају на учиниоца овог кривичног дела - да ли закон који је важио у време његовог извршења или неки од каснијих донетих, будући да ту оцену може да да само стварно и месно надлежан суд доношењем правноснажне пресуде којом ће утврдити и време извршења кривичног дела као једну од битних околности од којих зависи ова оцена“ те је стога за одлучивање по жалби у наведеној процесној ситуацији надлежан апелациони а не виши суд.

.....

2. Ко одлучује о жалби на решење већа из члана 21. став 4. ЗКП основног суда, када је у питању условни отпуст, спајање казни, брисање осуде, одлука о приговору на оптужницу и др. да ли одлучује виши или апелациони суд имајући у виду одредбу члана 23. Закона о уређењу судова којом је одређено да виши суд одлучује у другом степену о жалбама о мерама за обезбеђење присуства окривљеног и за кривична дела за које је прописана новчана казна и казна затвора до пет година?

ОДГОВОР:

О жалбама на решење „Кв“ већа основног суда одлучује непосредно виши суд (апелациони или виши) у зависности од тога да ли је реч о кривичном делу за које је запрећена казна затвора до пет или преко пет година уз напомену да у скраћеном поступку оптужни акт је оптужни предлог а не оптужница.

.....

3. У случају апсолутне застарелости кривичног гоњења када је претрес отворен и рочишта одржана, да ли пресудом одбити оптужни предлог или предмет изнети већу из члана 21. став 4. ЗКП ради доношења решења о обустави поступка?

ОДГОВОР:

Главни претрес почиње у редовном поступку доношењем решења да се претрес одржи, а у скраћеном поступку објављивањем садржине оптужног предлога или приватне тужбе. Сходно томе, ако је током трајања јединственог главног претреса дошло до застарелости кривичног гоњења или друге трајне процесне сметње за вођење кривичног поступка, претресно веће или судија појединац, донеће пресуду којом се оптужба одбија, на основу члана 422. тачка 3. ЗКП.

.....

4. У вези кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ, даје су алтернативне радње извршења тог кривичног дела, да ли се у изреци пресуде мора означити алтернативна радња извршења истог кривичног дела и начин њеног извршења?

ОДГОВОР:

Изрека пресуде треба да садржи само ону радњу извршења кривичног дела које је стављено на терет оптужним актом овлашћеног тужиоца а друге алтернативне радње из диспозитива кривичног дела које нису обухваћене радњом извршења, не могу бити део изреке пресуде.

.....

5. Ко је надлежан да одлучује о преношењу надлежности основних судова са територије истог вишег суда када су основни судови спречени или не могу да поступају у некој правној ствари?

ОДГОВОР:

О преношењу месне надлежности основних судова са територије истог вишег суда када је надлежан суд из правних или стварних разлога спречен да поступа, у смислу одредбе члана 32. став 1. ЗКП, одлучиће непосредно виши суд, будући да је одредбом члана 23. став 3. Закона о уређењу судова – којим је одређена стварна надлежност виших судова - предвиђено да врши и друге послове одређене законом“.

.....

6. До које фазе у поступку може бити ангажован стручни саветник?

ОДГОВОР:

Стручни саветник у поступку може бити ангажован све до окончања главног претреса.

.....

7. Да ли виши суд као првостепени, сходно одредби члана 34. став 1. у вези члана 385. став 1. Законика о кривичном поступку, након укидања првостепене пресуде, а пошто је у међувремену након доношења првостепене пресуде дошло до промене кривичног закона у погледу запрећене казне за кривично дело, због чега је за суђење сада надлежан основни суд, може да пре доношења решења да се главни претрес одржи (сходно члану 385. став 1. ЗКП) предлог странке да се виши суд огласи стварно ненадлежним, одбије као неоснован и настави суђење по том предмету?

ОДГОВОР:

Уколико је након укидања првостепене пресуде дошло до измене кривичног закона у наведеном смислу, а поступак није отпочео, надлежан за поступање је нижи суд, али уколико је виши суд започео поступак након укидања пресуде, исти се неће огласити ненадлежним за поступање, већ ће наставити поступак и донети одлуку, имајући у виду да у смислу члана 385. став 1. ЗКП главни претрес почиње доношењем решења да се главни претрес одржи.

.....

8. Да ли судија појединац у скраћеном поступку може да одреди притвор и да ли у том случају по жалби на решење о одређивању притвора одлучује ванпретресно веће или виши суд?

ОДГОВОР:

У скраћеном поступку пре подношења оптужног предлога, о одређивању притвора одлучује судија појединац, а по жалби на то решење одлучује веће из члана 21. став 4. ЗКП (члан 498. ст. 2. и 3. ЗКП).

Од подношења оптужбе до изрицања првостепене пресуде у скраћеном поступку, веће из члана 21. став 4. ЗКП испитује на сваких 30 дана да ли постоје разлози за притвор, а о жалби на ово решење одлучује веће непосредно вишег суда.

.....